

تأثیر عوامل فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی در تشدید علایم روان‌پزشکی جانبازان اعصاب و روان

مرتضی خاقانی‌زاده * M.Sc. و مسعود سیرتی ** M.Sc.:

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^ع - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات علوم رفتاری - تهران - ایران
** دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^ع - دانشکده پرستاری و مرکز تحقیقات بهداشت نظامی - تهران - ایران

خلاصه

جانبازان اعصاب و روان به جهت حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل بهترین فرصت‌های شغلی، تحصیلی و اجتماعی اقتصادی خود را از دست داده‌اند. جوانی و سلامت جسمی و روانی خویش را بدون هیچ چشم‌داشتی به پیشگاه خداوند تبارک و تعالی تقدیم نموده‌اند.

هدف از تحقیق حاضر بررسی عوامل مؤثر فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی مؤثر بر علایم روان‌پریشی بیماران اعصاب و روان جنگ می‌باشد. نمونه پژوهش، ۱۳۸ نفر از جانبازانی است که بیش از یکبار سابقه عود بیماری را داشته‌اند، ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه بوده که در سه بعد عوامل فردی، خانوادگی و عوامل اجتماعی و اقتصادی تنظیم شده است.

یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که در اکثر واحدهای مورد پژوهش ۳۷ درصد مبتلا به اختلال استرس پس از ضربه هستند و ۱/۴ درصد اختلال روان‌پریشی تشخیص داده شده است. در رابطه با عوامل مؤثر در تشدید علایم بیماری، ۸۵ درصد مصرف نامرتب دارو، ۶۴/۹ درصد موارد ناشی از عدم مراجعه به پزشک معالج و ۹۷/۳ درصد از دست‌دادن شغل را در تشدید علایم خود مؤثر دانسته‌اند. از میان عوامل مؤثر خانوادگی، عدم سازش و همفکری و احترام متقابل پدر و مادر ۷۲/۲ درصد، همسر ۹۱/۳ درصد و فرزندان را ۸۵ درصد در تشدید علایم روان‌پزشکی خود مؤثر دانسته‌اند و از میان عوامل اجتماعی، اقتصادی ۹۷/۸ درصد عدم برخورداری از تسهیلات رفاهی و امکانات تفریحی و ۹۴/۶ درصد مضیقه مالی را در تشدید علایم بیماری خود مؤثر دانسته‌اند و ۸۱/۸ درصد بدرفتاری همسایگان و دوستان را مؤثر دانسته‌اند.

واژه‌های کلیدی: علایم روان‌پزشکی، عوامل مؤثر فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی، جانبازان اعصاب و روان جنگ (جانبازان).

مقدمه

می‌گذارد. از آثار زیانبار هر جنگی بروز مشکلات جسمی و روانی است که برای افرادی که مستقیماً یا به‌طور غیرمستقیم در صحنه جنگ حاضر بوده‌اند، به‌وجود می‌آید. معمولاً مشکلات جسمی ناشی از جنگ تا حدود زیادی قابل جبران است. اما جراحات روانی

جنگ به‌عنوان یک عامل فشار روانی شدید پیامدهای گسترده فردی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارد که در گستره نسل‌های متمادی تأثیرات چشمگیری بر روابط اعضای یک جامعه